

ІНСТИТУТ ДУШЕВНОЇ РЕЛІГІЇ
INSTITUTE OF OPEN RELIGION
ИНСТИТУТ ОТКРЫТОЙ РЕЛИГИИ

Адреса: вул. Тверський тупик, 9, к. 82, м. Київ, 01042.
Контактний телефон (097) 317-93-26. Факс (044) 529-04-35.

Сайт: www.temple.org.ua
E-mail: ludstvo@gmail.com

ГРОМАДСЬКА ОРГАНІЗАЦІЯ
«ІНСТИТУТ ДУШЕВНОЇ РЕЛІГІЇ»
Голова – Шеляженко Юрій Вадимович.

Утворена на зборах 20.05.2015 р.
Повідомлення про утворення прийнято
наказом Печерського районного
управління юстиції у м. Києві від
05.06.2015 р. № 449/01-01-11.

Вих. № 427 від 27.07.2015 р.

**Президенту України
П. О. ПОРОШЕНКУ**

**Голові Верховної Ради України,
голови Конституційної комісії
В. Б. ГРОЙСМАНУ**

**Всеукраїнській раді церков і
релігійних організацій**

Великодушні добродії!

Інститут душевної релігії заявляє про необхідність закріплення нормативно-правових гарантій суверенітету особистості у Конституції України та законодавстві України, усунення дискримінації громадських та релігійних організацій за ознакою масовості, в тому числі усунення невинуватених привілеїв та зарегульованостей для інституту сім'ї, а також висловлює стурбованість у зв'язку з радикальним догматизмом опублікованого на офіційному сайті Всеукраїнської ради церков і релігійних організацій (ВРЦіРО) звернення, в якому зазначено, що ВРЦіРО «застерігає владу від зазіхання на сімейні цінності в новій Конституції», «від руйнації сім'ї як базового інституту суспільства та популяризації неприродних для людської особистості стосунків між особами однієї статі» і для просування таких «ідей» просить про особисту зустріч з Президентом України П. Порошенком.

ІНСТИТУТ ДУШЕВНОЇ РЕЛІГІЇ є громадською організацією, повідомлення про утворення якої прийнято наказом Печерського районного управління юстиції у м. Києві від 05.06.2015 р. № 449/01-01-11, мета якої, відповідно до протоколу установчих зборів від 20.05.2015 р.: об'єднання віруючих громадян і священнослужителів душевної релігії (релігійної віри в найвищу цінність людини) для здійснення та захисту прав і свобод, задоволення суспільних інтересів, обумовлених релігійними переконаннями; утвердження світоглядних та моральних цінностей, етики душевної релігії в соціальних відносинах та поведінці людей; дослідження і популяризація соціальної доктрини душевної релігії та суспільного значення релігійного життя віруючих і релігійних організацій душевної релігії; інформаційна та правова підтримка віруючих у реалізації ними права одноособово чи разом з іншими сповідувати душевну релігію, проводити релігійні обряди, відкрито виражати і вільно поширювати свої релігійні переконання, утворювати релігійні організації відповідної віросповідної приналежності, в тому числі релігійні громади без повідомлення органів влади про їх утворення, а також права на заміну альтернативною (невійськовою) службою виконання військового обов'язку, якщо це суперечить релігійним переконанням громадянина, що пройшов обряд благословення Божої настанови людині не брати участь у насильстві, війні та воєнізованих формуваннях і не користуватися зброєю; пропаганда ідеї внесення змін до законодавства України щодо усунення обмежень для груп у складі однієї особи порівняно з групами з 2-10 та більше осіб у праві на заснування як юридичних осіб релігійних та громадських організацій, реалізація права на звернення з відповідними пропозиціями до суб'єктів законодавчої ініціативи; захист від дискримінації за ознакою релігійних переконань віруючих в найвищу цінність людини та від правопорушень на ґрунті ненависті до душевної релігії.

1. Щодо необхідності закріплення нормативно-правових гарантій суверенітету особистості у Конституції України, в тому числі усунення невинуватених привілеїв та зарегульованостей для інституту сім'ї.

16.07.2015 р. Інститут душевної релігії подав електронною поштою до Робочої групи з питань прав, свобод та обов'язків людини і громадянина Конституційної комісії, а також подав через сайт Конституційної комісії наступні пропозиції щодо внесення змін до Конституції України.

1) Пропонуємо викласти частину першу статті 3 Конституції України в такій редакції: "Людина як суверенна особистість, створені нею та належні їй соціальні зв'язки, її життя, здоров'я, розвиток, гідність, власність, честь, світогляд і переконання, недоторканність і безпека визнаються в Україні найвищою соціальною цінністю".

Дана пропозиція спрямована на виконання обіцянки, даної у Зверненні Верховної Ради України до народу, схваленому Постановою Верховної Ради України "Про проведення всеукраїнського референдуму в питанні про проголошення незалежності України" від 11 жовтня 1991 року № 1660-ХІІ: "Незалежність України - це право і обов'язок збудувати правову демократичну цивілізовану державу, де основними цінностями будуть реальність прав і суверенітет особистості, гарантованість розвитку і гідності кожного громадянина, представника будь-якої національності, всебічна повага до кожної етнічної меншини, що живе на українській землі".

2) Пропонуємо внести наступні зміни до статті 36 Конституції України.

Частину першу викласти в такій редакції: "Кожен має право одноосібно чи разом з іншими створювати організації для здійснення і захисту своїх прав і свобод та задоволення приватних, побутових, політичних, громадських, економічних, соціальних, релігійних, культурних та інших інтересів, включаючи неприбуткові та підприємницькі товариства, сім'ї, політичні партії, професійні та творчі спілки, громадські, благодійні та релігійні організації, за винятком обмежень, встановлених законом в інтересах національної безпеки та громадського порядку, охорони здоров'я населення або захисту прав і свобод інших людей".

Частину четверту викласти у редакції: "Ніхто не може бути примушений до участі в будь-якій організації чи обмежений у правах за участь чи неучасть у будь-якій організації".

Частину п'яту викласти в такій редакції: "Усі організації в Україні рівні перед законом".

3) З метою усунення необгрунтовано привілейованого становища в суспільстві таких організацій, як сім'я та церква, статтю 51 виключити, доповнити статтю 36 окремою частиною наступного змісту: "Сім'ю організують особи, які спільно проживають, пов'язані спільним побутом, мають взаємні права та обов'язки,

захищають і забезпечують реалізацію прав, свобод та інтересів непрацездатних членів сім'ї, неповнолітніх людей (дітей) і сприяють розвитку їх суверенної особистості до набуття повної цивільної дієздатності".

Слово "шлюб" з тексту Конституції України виключити з огляду на принципи правової визначеності та відділення релігійних організацій від держави, оскільки дане слово має традиційно релігійний зміст і різними релігіями трактується по-різному.

Поняття "сім'я" по тексту Конституції України в інших статтях слід замінити на "організація", прикметник "сімейне" на "самоорганізаційне", поняття "родичі", "члени сім'ї" на "учасники організації, в якій бере участь особа".

4) Частину другу статті 67 Конституції України пропонуємо викласти в такій редакції: "Кожен вважається добросовісним платником податків, поки інше не доведено поза будь-яким сумнівом. Ніхто не може зазнавати надмірного втручання у приватне життя та внутрішні справи організацій з метою перевірки правильності сплати податків і зборів чи примушений до ведення обліку та подання звітності у такій формі і з такою регулярністю, яка суттєво ускладнює реалізацію правочинів, гальмує ритм життя та господарської діяльності. Притягнення до відповідальності за приховування майнового стану та доходів не допускається, окрім як стосовно державних службовців".

Просимо Конституційну комісію розглянути та врахувати ці пропозиції.

2. Щодо необхідності усунення дискримінації громадських та релігійних організацій за ознакою масовості.

20.07.2015 р. Інститут душевної релігії звернувся до Президента України та Кабінету Міністрів України з проханням внести на розгляд Верховної Ради України проект Закону України про внесення змін до Законів України «Про громадські об'єднання», «Про свободу совісті та релігійні організації» (щодо усунення дискримінації за ознакою масовості громадських та релігійних організацій). Пропонований текст законопроекту, пояснювальну записку та порівняльну таблицю опубліковано у випуску № 13 (75) релігійного бюлетеня «Ідеаліст». Додаткові аргументи на користь внесення законопроекту наведені у статті «Права або привілеї: дилема дискримінації за ознакою масовості», з якою можна ознайомитися у випуску газети «Правдошукач» № 7 (81) або в Інтернеті (http://www.humanrights.org.ua/material/prava_abo_privileji_dilema_diskriminaciji_za_oznakoju_masovosti).

Даним законопроектом пропонується внести зміни до ст. ст. 1, 7, 21 Закону України «Про громадські об'єднання», ст. ст. 7, 13, 25 Закону України «Про свободу совісті та релігійні організації» з метою усунення дискримінації за ознакою масовості громадських та релігійних організацій, відновлення розумного обсягу

свободи асоціацій у створенні людьми своїх соціальних (в т.ч. самоорганізаційних) зв'язків.

У пояснювальній записці зазначено, що діюче законодавство України всупереч природним правам людини, здатності кожного до самоорганізації протиправно обмежує українців у створенні ними соціальних зв'язків, вимагаючи, щоб кількість засновників громадських організацій була не менше 2-х осіб та кількість засновників релігійної громади була не менш ніж 10 осіб. Такий підхід суперечить статті 20 Загальної декларації прав людини, якою передбачено право кожного на свободу асоціацій; статтям 1, 2 Закону України «Про засади запобігання та протидії дискримінації в Україні», оскільки групи в складі однієї особи, які мають намір займатися громадською та релігійною діяльністю, дискримінуються у праві засновувати громадські та релігійні організації порівняно з групами більшої чисельності, а також порівняно з групами в складі однієї особи, які відповідно до статті 83 Цивільного кодексу України користуються правом створювати товариства та установи для підприємницької та іншої діяльності. Також такий підхід суперечить традиціям людської самоорганізації, оскільки загальновідомо, що багато організацій по всьому світу було створено однією людиною; зокрема, кожен зі світових релігій заснував один пророк – Христос, Будда, Магомет, Авраам; одноосібна альтруїстична публічна діяльність відповідає і українським народним традиціям самоорганізації, пам'ять про які зберігається в усталених мовних виразах (наприклад, ідіома «всі як один», прислів'я «буває, що один вартий сімох»). Окрім того, діючим законодавством необґрунтовано обмежується спільна діяльність у громадській та релігійній сфері без створення юридичної особи на підставі розділу 77, статтей 1130, 1131 Цивільного кодексу України порівняно зі звичайним обсягом цивільно-правової дієздатності осіб, які беруть участь у спільній діяльності, чим дискримінуються групи осіб, які діють в цих сферах.

Відповідно до пропонованого тексту законопроекту Верховній Раді України пропонується:

І. Внести до Закону України «Про громадські об'єднання» (Відомості Верховної Ради України (ВВР), 2013, № 1, ст.1) такі зміни:

1. Частину п'яту статті 1 викласти в такій редакції: «Громадське об'єднання зі статусом юридичної особи є непідприємницьким товариством, основною метою якого не є одержання прибутку. Громадське об'єднання може здійснювати діяльність без статусу юридичної особи на основі цивільно-правової дієздатності його учасників, в тому числі, у формі одноосібної та спільної діяльності для досягнення мети громадського об'єднання»;

2. У частині третій статті 7 слова «дві особи» замінити словами «одна особа»;

3. Частину четверту статті 7 виключити;

4. Пункт 4 частини першої статті 21 викласти в такій редакції: «брати участь у порядку, визначеному законодавством, у роботі консультативних, дорадчих та

інших допоміжних органів, що утворюються органами державної влади, органами влади Автономної Республіки Крим, органами місцевого самоврядування для проведення консультацій з громадськими об'єднаннями та підготовки рекомендацій з питань, що стосуються сфери їхньої діяльності; брати участь у порядку, визначеному законодавством, у розробленні проектів нормативно-правових актів, що видаються органами державної влади, органами влади Автономної Республіки Крим, органами місцевого самоврядування і стосуються сфери діяльності громадського об'єднання та важливих питань державного і суспільного життя; брати участь у здійсненні державної регуляторної політики відповідно до Закону України "Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності";

5. Пункти 4, 5 частини другої статті 21 виключити.

II. Внести до Закону України «Про свободу совісті та релігійні організації» (Відомості Верховної Ради УРСР (ВВР), 1991, № 25, ст.283) такі зміни:

1. Частину другу статті 7 після речення «Релігійні об'єднання представляються своїми центрами (управліннями)» доповнити текстом такого змісту: «Релігійне об'єднання може складатися з одного центру (управління), заснованого фізичними особами у кількості не менше однієї. Функції центру (управління) може виконувати релігійна громада»;

2. Статтю 13 доповнити частиною третьою такого змісту: «Релігійні організації можуть діяти без статусу юридичної особи на основі цивільно-правової дієздатності їх учасників, в тому числі, у формі одноосібної та спільної діяльності для досягнення мети релігійної організації»;

3. У частині першій статті 14 слова «десяти чоловік» замінити словами «однієї особи»;

4. Статтю 25 доповнити частиною шостою такого змісту: «Релігійні організації мають право на добровільно-безоплатній основі залучати віруючих до своєї діяльності на виборні посади, а також священнослужителів, церковнослужителів та інший персонал».

3. Щодо висловлення стурбованості у зв'язку з радикальним догматизмом опублікованого на офіційному сайті ВРЦіРО звернення, в якому зазначено, що ВРЦіРО «застерігає владу від зазіхання на сімейні цінності в новій Конституції», «від руйнації сім'ї як базового інституту суспільства та популяризації неприродних для людської особистості стосунків між особами однієї статі» і для просування таких «ідей» просить про особисту зустріч з Президентом України П. Порошенком.

Інститут душевної релігії з прикрістю констатує, що звернення ВРЦіРО представляє собою чергову спробу деяких релігійних діячів приватизувати моральні норми, суспільні (в тому числі, сімейні) та публічні відносини і людяність як таку.

Вкотре доводиться наголошувати, що базовим інститутом суспільства є не заідеологізовані та релігійно заангажовані інститути на зразок сім'ї, а суверенна особистість – вільна розумна людина як самостійний та відповідальний творець і власник усіх своїх соціальних зв'язків, в тому числі, сімейних. Втім, якщо називати суверенну особистість одноособною сім'єю, можна погодитись із тим, що така сім'я вкупі з її соціальними зв'язками, в тому числі – участю в інших сім'ях, є базовим інститутом суспільства.

На жаль, ВРЦіРО систематично не відповідає на звернення громадян щодо необхідності модернізації та лібералізації позицій цієї організації, що й не дивно, оскільки ця організація є міжсобойчиком вузького та замкненого кола лідерів релігійних організацій авраамічних релігій, переважно – християн (14 з 17 членів ВРЦіРО), і не репрезентує ані моральні позиції прибічників світської моралі (наприклад, атеїстів), ані позиції ЛГБТ-християн та численних релігійних організацій без авраамічних коренів (наприклад, крішнаїтів, багаїв, рідновірів, віруючих в найвищу цінність людини, тощо). На одному із засідань комісії у справах релігій Громадської ради при Міністерстві культури України рідновіри піднімали питання про те, що заявка їх зареєстрованого державою релігійного центру про вступ до ВРЦіРО не була розглянута всупереч Положенню про ВРЦіРО, але присутній представник ВРЦіРО підняв на сміх критику рідновірів і на зауваження представника в громадській раді релігійного журналу «Мораль» віруючих в найвищу цінність людини «пояснив», що, мовляв, заявка рідновірів не була розглянута «через відсутність консенсусу». Можна зрозуміти, чому ВРЦіРО не хотілося б, аби окрім прихильників одіозних «сімейних цінностей» в їхньому майже сімейному колі з'явилися також активні прихильники ще більш одіозних «расових цінностей», але симптоматично і неприйнятно для інших релігійних організацій те, що замість демократичної відкритості та діалогу, в якому тільки і можна примирити страсті та направити радикальні інтенції у суспільно корисне русло, ВРЦіРО натомість практикує замкненість та елітарний лобізм власних привілеїв.

Інститут душевної релігії вважає, що Українська держава потребує дерегуляції в сфері особистих (в т.ч. сімейних та релігійних) відносин не менше, а може і більше, ніж у сфері підприємницької діяльності, оскільки саме зарегульованість та численні архаїчні табу, нікчемні з точки зору природного права, однак «освячені» самозваними моральними авторитетами, посткомуністичною та постімперською нормативно-правовою спадщиною, створюють ідеальне підґрунтя для корупції, демагогії та антисоціальних екстремістських рухів – для яких «святим» є насильство, а не згода між людьми при збереженні різноманіття людських звичок і звичаїв, вірувань та світоглядів. Адже протиприродність зарегулювання державою сімейних та інших особистих відносин, нав'язування жорстко визначених форматів цих відносин, які далеко не завжди відповідають потребам людей, у корисливих інтересах окремих надавачів релігійних послуг – делегітимізує державу як таку.

"Захищаючи традиційні сімейні цінності", ВРЦіРО розкритикувала статті 28 і 42 проекту Конституції України, в редакції Робочої групи з прав, свобод та обов'язків людини і громадянина Конституційної комісії.

Ці статті, дійсно, не ідеальні. Так, вважаємо, що шлюб є не єдиним способом створення сім'ї і право створювати сім'ю має не тільки подружжя, але й одна чи декілька осіб, які бажають жити спільно, самовдосконалюватися і забезпечувати матеріальні гарантії збереження та розвитку суверенітету особистості для неповнолітніх, непрацездатних та недієздатних учасників сім'ї. Окрім того, необхідно гарантувати право людини володіти кількома сім'ями, починаючи зі своєї одноосібної, за умови відповідальної участі в кожній з них.

Відповідні положення соціальної доктрини душевної релігії викладені у книжці «Душевна релігія: священне писання, традиційний устрій, моральний закон і богословська наука релігійної віри в найвищу цінність людини» (стор. 69-70).

У душевній релігії сім'ї утворюються як душевні спільноти з благословення Божого, явленого через хранителя віри, за доброю волею учасників сім'ї для успішного спільного життя і розвитку та творення нових людей. Первинним видом сім'ї ми вважаємо суверенну особистість, тобто, одну особу, яка декларує свій суверенітет особистості з благословення Божого, що відповідає ч. 3 ст. 3 Сімейного кодексу України. Створити сім'ю через Боже благословення може будь-яка кількість людей довільного віку, статі, почуттєвої конституції, сексуальної, гендерної чи іншої ідентичності. Людині може належати скільки завгодно сімей, починаючи зі своєї одноосібної, однак про кожен сім'ю людина має сумлінно турбуватися і при цьому своєю участю в сім'ях не порушувати нічий інтереси, в тому числі не порушувати інтереси держави, встановлені законодавством. Наприклад, якщо Українська держава із консервативних міркувань визнає шлюбом лише союз одного чоловіка з однією жінкою, які не перебувають в інших шлюбах, в такому разі благословення Богом життя сімейних спільнот інакшого устрою ми у спілкуванні з офіційними особами держави для уникнення непорозумінь не наполягаємо називати шлюбом чи подружжям. Слід підкреслити, що в сім'ї ми вважаємо головним спільне життя та розвиток вільних розумних людей з малих років, а не статеве життя. За благословенням на створення сім'ї віруючі можуть звернутися безпосередньо до Бога чи до хранителя віри однієї з душевних спільнот, які надають релігійні послуги. Хранитель віри благословляє суверенітет особистості та сімейні союзи для спільного життя і творення нових людей. В ритуалі благословення священник (Хранитель віри) бере у людей підготовлений ними регламент (угоду про створення і внутрішній порядок) спільноти чи декларацію суверенітету особистості, вивчає цей документ, переконується у його досконалості та у добрій волі всіх людей та їх згоді дотримуватися регламенту (декларації). Якщо регламент (декларацію) заздалегідь не підготовлено, священник питає, чи бажають люди простого або мудрого благословення. Для простого благословення священник дає підписати людям текст

регламенту (декларації) у Священному писанні (при заснуванні душевної спільноти зазначається, хто є хранителем віри). Для мудрого благословення священник розпитує, що і як люди мають намір робити, чого вони очікують, що обіцяють, фіксує відповіді та перевіряє згоду усіх зацікавлених людей зі всіма відповідями, формуючи таким чином регламент (декларацію). Потім священник дає людям необхідне благословення, оголошує душевні настанови, рекомендує за необхідності звертатися за нагадуванням і тлумаченням змісту регламенту (декларації). Для сімейних спільнот, якщо душі, що утворюють сім'ю, не заявляють про інше, передбачається тотожність хранителя віри та сім'ї, іншими словами, прийняття всіх рішень має ґрунтуватися на взаємній згоді, хоча можливе благословення і сім'ї з визначеним главою сім'ї, якщо учасники сім'ї саме так домовилися визначити хранителя віри в своїй душевній спільноті. Необхідною умовою благословення сімейних партнерів у нашій релігії слід вважати те, що для них життя зводиться до згоди, але не зводиться до сексу.

На відміну від ВРЦіРО, ми не наполягаємо на повному закріпленні в Конституції України розуміння сім'ї, передбаченого душевною релігією, оскільки розуміємо, що статті 28 і 42 проекту Конституції України в редакції Робочої групи з прав, свобод та обов'язків людини і громадянина Конституційної комісії є компромісними і не завадять нам створювати сім'ї на основі природного права, як би до цих сімей не ставилися, хоч ми відкриті до діалогу та, знов-таки на відміну від ВРЦіРО, реагуємо на критику.

На чому ми наполягатимемо, так це на тому, що редакція робочої групи станом на 17.07.2015 р. є досконалішою за чинне закріплення гомофобного розуміння сім'ї у Конституції України.

Окремої уваги заслуговують пропозиції ВРЦіРО щодо змін до Конституції України. Всі вони, за двома винятками (гомофобна сім'я та заборона абортів), є слушними, особливо пропозиція віднести право на свободу совісті та релігійні свободи до «захищених» статей Конституції. Власне кажучи, попри те, що нині формально ця стаття не відноситься до «захищених», все одно релігійні переконання як засаду людської гідності нині охороняє стаття Конституції про право на повагу до людської гідності. Релігійними переконаннями є узвичасний світогляд, що визначає особливий спосіб мислення, соціалізації та укладу життя віруючих і є невід'ємною складовою людської гідності. Відповідно до статті 28 Конституції України кожен має право на повагу до його гідності, це право не може бути обмежене навіть в умовах воєнного або надзвичайного стану (відповідно до статті 64 Конституції України). Примушування до військової служби всупереч релігійним переконанням, наприклад, і зараз навіть в умовах воєнного або надзвичайного стану є протиправним, оскільки це форма нелюдського поводження, приниження людської гідності. Захищають людську гідність і встановлені законом заборони вимагати від священнослужителів розголошення таємниці сповіді.

Що стосується пафосу «захисту життя» та «природності», до якого вдаються деякі релігійні екстремісти, відстоюючи гомофобну сім'ю та заборону абортів, то на практиці це не більш ніж цинічне створення умов для збільшення кількості життєвих страждань народу, ціною яких купляються привілеї священноначалія, жахливої маси злиденних, нещасних та залежних людей, які з'явилися на світ небажаними та починають життя недоглянутими та озлобленими, які не хочуть жити своїм розумом та становлять дешеву робочу силу й гарматне м'ясо «тітушок» для спровокованих конфліктів, якими здобувається «моральний авторитет» за аморальним принципом «поділяй і владарюй», і формується рабська відданість «моральним авторитетам» електорату, що позбавлений людських сенсів життя і зашорений табуванням фантазії, яка дозволяє ці сенси вигадати і реалізувати. Інститут душевної релігії закликає не вірити цьому дешевому пафосу, наслідками якого, за досвідом, є нівеляція людяності, перетворення людини на маніпульовану «біосоціальну істоту» і пропонує відхилити внесені ВРЦіРО пропозиції щодо внесення змін до ст. ст. 3, 27, 51 Конституції України, оскільки в них пропонується надати силу закону моральним нормам, які відрізняються в різних релігіях та світських моральних доктринах. Дотримання цих моральних норм є предметом внутрішньоцерковного життя, але аж ніяк не законодавчого регулювання.

Не посягаючи на право громадян з ВРЦіРО просити про особистий прийом у вищих посадових осіб держави, вважаємо, що такий прийом був би політично недоречний, оскільки інші громадяни позбавлені можливості відстоювати свої пропозиції про внесення змін до Конституції України на особистому прийомі у Президента України Петра Порошенка. Представникам ВРЦіРО не варто надавати жодних привілеїв у порівнянні з прихильниками інших релігій та атеїстами, тим більше, що вони у своїх пропозиціях про внесення змін до Конституції України самі ж і пропонують усунути привілеї для прибічників будь-яких релігійних та світоглядних переконань.

З повагою,

Голова Інституту душевної релігії

Ю. В. Шеляженко